

**NİĞDE TÜRKÜLERİNİN MÜZİK VE SÖZ UNSURLARI
AÇISINDAN İNCELENMESİ****A STUDY OF NİĞDE FOLK SONGS IN TERMS OF MUSICAL AND
LYRICAL ELEMENTS***Hazan KURTASLAN***İzzet YÜCETOKER*****Özet:**

Kültür, bir ya da birkaç toplumun yaşadığı deneyimler ve oluşturmuş olduğu yaşayış standartlarının ilerideki toplumlara aktarımı, toplumların kendi özelliklerini tanımlayıcı unsuru, ardı ardına gelişen sosyal yaşayışların birleşimi ve toplum kurallarının işleyişidir. Estetik kültür içerisinde giren türküler, toplumdaki insanların yaşamlarını sözlerinde barındıran önemli bir değerdir. Türküler, gerek sözleriyle gerekse müziksel unsurlarıyla bölgeden bölgeye hatta aynı bölge içinde şehirden şehre farklılık göstermektedir. Bu çalışmada İç Anadolu bölgesi içerisinde bulunan Niğde ilindeki türküler ele alınmıştır. Niğde ili Osmanlı idaresi zamanında Konya iline bağlı olması ve Kayseri ile Konya yolu üzerinde bulunmasından dolayı çeşitli kültür alışverişinde bulunan bir ildir. Bu nedenle Niğde türküleri bu güzergah üzerinde gidip gelmiştir. Niğde ilindeki türküler, gerek literatür taraması, gerekse Türk halk müziği uzmanları ile görüşülerek elde edilmiştir. Elde edilen türküler müzik unsurları ve sözlerinde barındırdığı konulara göre incelenmiştir. İki ana başlık altında sınıflandırılan türküler, merkezi dağılım ölçülerinden frekans ve yüzdelik ölçmelerden yararlanılarak tablolar halinde gösterilmiştir. Elde edilen bulgulara göre Niğde yöresine ait olan türkülerin yazınsal ve müziksel öğeleri kendi kültürünü tam olarak aktarabilen bir özelliği olduğu sonucuna varılmış ve bu sonuçlar doğrultusunda önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Niğde İli, Niğde Kültürü, Niğde Türküleri.

Abstract:

Culture is the transfer of the experiences and living standards shaped by one or several societies to future societies, the defining element of societies aimed at their own characteristics, a combination of successively developed social ways of living and the functioning of social rules. Folk songs, which are considered within aesthetic culture, are important values that are transferred from one society to another and that involve the lives of people living in that society within their verses.

* Yrd. Doç. Dr., Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü – Niğde
hkurtaslan@nigde.edu.tr

** Arş. Gör., Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü – Niğde
yucetoker21@hotmail.com

Folk songs differ among regions or even among towns within the same region in terms of both their lyrics and their musical elements. In the present study, folk songs of Niğde province, which is located in Central Anatolia, are examined. During the Ottoman reign, Niğde province has been a place of cultural exchange because of being a town under the governance of Konya and being located on the Kayseri-Konya road. For this reason, Niğde folk songs were formed and shaped along this route. Niğde folk songs used in the study were obtained from the through a review of related literature and also through interviews with Turkish folk music authorities. The collected folk songs were classified based on musical elements and the topics expressed in their lyrics. The folk songs that were classified in two groups were presented in tables created based on frequency and percentage distributions of central distribution measurements. According to the findings of the study, it was concluded that the literary and musical elements of the folk songs of Niğde province had certain characteristics that could accurately narrate its own culture and suggestions were presented based on these conclusions.

Key words: Niğde Province, Culture of Niğde, Niğde Folk Songs.

GİRİŞ

Kültür, bir ya da birkaç toplumun yaşadığı deneyimler ve oluşturmuş olduğu yaşayış standartlarının ilerideki toplumlara aktarımı, toplumların kendi özelliklerini tanımlayıcı unsuru, ardı ardına gelişen sosyal yaşayışların birleşimi ve toplum kurallarının işleyişidir (Güvenç, 1999, s. 97-107). Kültürün bir parçası olan türküler, toplumdan topluma aktarılan, o toplumdaki insanların yaşamlarını sözlerinde barındıran önemli bir değerdir. Türkü “ezgiyle söylenen halk şiirlerinin türlerinin göstermek için yaygın şekilde kullanılan isimdir. Türküler, sevgi, ölüm, ayrılık, gurbet, kahramanlık, doğal afetler, vb. sosyal olaylar karşısında halkın duygularını şiirlere dökerek ezgilendirmesi şeklinde oluşmaktadır” (Tatyüz, 2001, s. 2 - 3). Yaratıcısı belli olmayan türküler haricinde bestecisi belli olan türküler de mevcuttur. Bestecisi belli olmayan türküler literatürde anonim olarak geçmektedir. Türküler, gerek sözleriyle gerekse müziksel unsurlarıyla bölgeden bölgeye hatta aynı bölge içerisinde şehirden şehre farklılık göstermektedir. Bu çalışmada İç Anadolu bölgesi içerisinde bulunan Niğde ilindeki türküler ele alınmıştır. Yılmaz (2002, s. 1)’a göre, Niğde ilinin ne zaman ve nasıl kurulduğuna dair kesin bilgiler bulunmamaktadır. Osmanlı döneminde Konya iline bağlı olması ve Kayseri ile Konya yolu üzerinde bulunmasından dolayı çeşitli kültür alışverişinde bulunan bir ildir. Bu nedenle Niğde türkülerinde çevre illerin etkilerinin görülmesi mümkündür. Tatyüz (2001, s. 1)’e göre, Niğde de icra edilen bozlak uzun havalar Kırşehir ve civarındaki bozlaklara, kırık havaları da Konya yöresi oturak havalarına benzemektedir. Uzun ve kırık havalar türkülerin ezgisel yapısı içinde yer alır. Uzun Havalar, “ölçü ve ritm bakımından serbest olduğu halde, dizisi

bilinen ve dizi içerisindeki seyri belli kalıplara bağlı bulunan, konuşur gibi bir yöntemle söylenen ezgilerdir” (Şenel, 1992, s. 287). Uzun hava türleri arasında; barak havaları, bozlak, yol havaları, hoyratlar, gurbet havaları, divan, maya, koşma’dır (<http://aregem.kulturturizm.gov.tr/TR,12709/uzun-hava-bicimi-halk-muzigi.html>). “Uzun havalar, belli bir ölçü ve ritmi olmayan ezgilerken kırık havalar, belli bir ölçü ve ritmi olan ezgilerdir ve bölgeden bölgeye usullerine göre isim alırlar” (Türkmen, 1996, s. 3). Örneğin, Azeri Türküleri, Karadeniz Türküleri, Rumeli Türküleri, Ege Türküleri gibi. Türkülerimizin ezgisel yapısına göre olan bu gruplandırmalar türkülerimizin konularına göre de yapılmıştır. Türküleri sözlerindeki konulara göre gruplandırmayı ilk olarak halk müziği sanatçısı Mehmet Özbek yapmıştır. Gruplar şu şekilde sıralanmıştır: Satirik Türküler (mizahi türküler, taşlamalar), Lirik Türküler (aşk,sevda, gurbet, mahpushane, asker türküleri), Olay Türküleri (kahramanlık türküleri), Tören ve Mevsim Türküleri, İş ve Meslek Türküleri, Pastoral Türküler (doğal varlıklar olan ağaç, çiçek, keklik, turna, bülbül..vb. söylenen türküler), Didaktik Türküler (dünya görüşlerini yansıtan doğum, ölüm, yaş, dünya geçiciliği gibi türküler) Oyun Türküleri (Türkmen, 1996, s. 2). Araştırma kapsamına göre Niğde Türküleri, müzik yani ezgilerine göre ve söz unsurlarına yani konularına göre incelenmiştir.

1. YÖNTEM

Araştırma betimsel olup durum tespiti yapılmıştır. Bu araştırma Niğde türkülerindeki müzik ve söz unsurlarının analizlerini yapmak amacıyla oluşturulmuştur. Bu amaç doğrultusunda, Niğde ilindeki türküler, literatür taraması ve Türk halk müziği uzmanları ile görüşülerek elde edilmiştir. Literatür taraması içinde özellikle TRT arşivi titizlikle incelenmiştir.

Niğde türküleri müziksel olarak form, usul ve dizilerine göre alt başlıklara ayrılmış, iki araştırmacı tarafından analiz edilmiştir. Bunun yanında yine aynı türküler söz unsurlarına göre incelenmiş, bu sözlerin içinde olan konular sınıflandırılmıştır. Bu sınıflandırmalar sonucu Niğde yöresine ait olan türküler, müziksel unsurları bakımından tablolar haline getirilmiş, frekans ve yüzdeler değeri hesaplanmıştır.

Araştırmacılar tarafından yapılan analizlerin doğruluğunu uzman görüşlerine sunabilmek için 4 bölümlü ölçek hazırlanmıştır. Uzmanlar ölçek üzerindeki sorulara araştırmacıların analizlerine bakarak puanlama yapmışlardır. Bu amaçla, değerlendirmeye katılan araştırmacıların ve iki uzmanın verdiği puanlar SPSS 13.0 programı aracılığıyla kodlanmış ve veriler Sperman Sıra Korelasyonu Analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. “Korelasyon analizi, iki ya da daha fazla değişkendir artış ya da azalışın birbirine göre koşutluğunu inceler” (Aksakoğlu, 2001, s. 305). Analizde ölçümle belirlenen değişkenler kullanılmasına karşın, her iki değişkenin de parametrik analiz koşullarını sağlamadığı koşullarda (örneğin her bir grubun

n sayısının küçük olması durumunda) Sperman Sıra Korelasyon Analizi kullanılır (Aksakoğlu, 2001, s. 318). Analizler türkülerin form yapısı, usulü, dizisi ve sözlerine göre 4 aşamada gerçekleştirilmiştir. Analizlerin sonucu aşağıda tablolar halinde gösterilmiştir.

Tablo 1. Türkülerin Form Yapısına Yönelik Araştırmacılar Tarafından Verilen Puanlar Arasındaki Korelasyon

Form Yapısı	Araştırmacı	Uzman 1	Uzman 2
Araştırmacı	1	1,000	,995
Uzman 1	1,000	1	,995
Uzman 2	,995	,995	1

Tablo 1’de değerlendirmeye katılan araştırmacı ve iki uzman tarafından verilen form yapısı puanları arasında pozitif yönde anlamlı bir korelasyon olduğunu göstermektedir.

Tablo 2. Türkülerin Usul Yapısına Yönelik Araştırmacılar Tarafından Verilen Puanlar Arasındaki Korelasyon

Usul Yapısı	Araştırmacı	Uzman 1	Uzman 2
Araştırmacı	1	1,000	1,000
Uzman 1	1,000	1	1,000
Uzman 2	1,000	1,000	1

Tablo 2’de değerlendirmeye katılan araştırmacı ve iki uzman tarafından verilen usul yapısı puanları arasında pozitif yönde anlamlı bir korelasyon olduğunu göstermektedir.

Tablo 3. Türkülerin Dizi Yapısına Yönelik Araştırmacılar Tarafından Verilen Puanlar Arasındaki Korelasyon

Dizi Yapısı	Araştırmacı	Uzman 1	Uzman 2
Araştırmacı	1	1,000	1,000
Uzman 1	1,000	1	1,000
Uzman 2	1,000	1,000	1

Tablo 3’te değerlendirmeye katılan araştırmacı ve iki uzman tarafından verilen dizi yapısı puanları arasında pozitif yönde anlamlı bir korelasyon olduğunu göstermektedir.

Tablo 4. Türkülerin Söz Yapısına Yönelik Araştırmacılar Tarafından Verilen Puanlar Arasındaki Korelasyon

Usul Yapısı	Araştırmacı	Uzman 1	Uzman 2
Araştırmacı	1	,898*	,788*
Uzman 1	,898*	1	,775*
Uzman 2	,788*	,775*	1

Tablo 4’te değerlendirmeye katılan araştırmacı ve iki uzman tarafından verilen söz yapısı puanları arasında pozitif yönde anlamlı bir korelasyon olduğunu göstermektedir.

2. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde Niğde Türküleri analizlerinden çıkan bulgular ve bu bulgulara dayalı yorumlar yer almaktadır.

Literatür taraması ve Türk Halk Müziği uzmanları ile yapılan görüşmeler sonucunda 35 Niğde türküsüne ulaşılmıştır. Tablolarda 35 türkünün müzik unsurları başlığı altında form, usul ile dizi yapıları ve sözlerinde barındırdığı konular incelenmiştir. Tablo 6, Tablo 8 ve Tablo 10’dan elde edilen bulguların açıklamalarında en yüksek iki dereceye yer verilmiştir.

2.1. Niğde Türkülerinin Müzik Unsurları Açısından İncelenmesi:

Tablo 5. Niğde Türkülerinin Form Yapısı

Niğde Türkülerinin Form Tablosu			
Eserin Adı	Uzun Hava	Kırık Hava	Her İki Özellikte
Adana’ya Bir Kız Geçti Gördün mü?		X	
Aksineye Vardım		X	
Atım Kalk Gidelim	X		
Badi Saba 1		X	
Badi Saba 2		X	
Bağa Girdim Üzüme		X	
Bastım Asmanın Dalına		X	
Bir Yıldız Doğdu Yüceden		X	
Cimdallı Çarşısında		X	
Çaya İndim Durnaya		X	
Çekin Halay Düzsün		X	
Dama Bulgur Sererler		X	
Eminem Oturmuş Yolun Üstüne	X		
Ereğli’den Çıktım		X	
Ereğli’den Çıktım Sökün Eyledim		X	
Garib Anam		X	
Gine Yeşillendi Niğde Bağları		X	
Gökyüzünde Aslıdır Zembilim		X	
Güverdim Bostan Oldum		X	
İki Durnam Vardır		X	
Katırcıoğlu Bozlağı	X		

Kırat Bozlağı	X		
Kozan Oğlu Avdan Gelir		X	
Küçükten Görmedim	X		
Minarenin Alemi		X	
Mir Ali			X
Peşkir Çektim Direkten		X	
Sarı Çiçek Mor Menevşe Zamanı		X	
Sarı Kızın Saçları		X	
Sazalca'dan Çıktım		X	
Su Gelir Akmayınan		X	
Şu Silleden Gece Geçtim		X	
Yabandan Gel		X	
Yavru Şahin Enginlerde	X		
Yüklendi Çeyizim	X		
Toplam	7	27	1

Niğde türkeleri form yapısı bakımından 3 türde oluşturulmuştur. Uzun hava türünde 7, kırık hava türünde 27 ve hem kırık hava hem de uzun hava özelliğini içeren türde 1 adet Niğde türküsü bulunmaktadır.

Tablo 6. Niğde Türkülerinin Form Yapısına Ait f ve % Dağılımları

FORM YAPISI	f	%
Kırık Hava	27	77,22
Uzun Hava	7	20,02
Kırık Hava ve Uzun Hava	1	2,86
Toplam	35	100

Tablo 6'ya göre; Niğde türkeleri form yapısı olarak daha çok, %77,22 oranı ile kırık hava, %20,02 oranı ile uzun hava türünde oluşturulmuştur. Elde edilen bulgulara göre; Niğde türkülerinin yarısından fazlası kırık hava türünde bestelenmiştir denilebilir.

Tablo 7. Niğde Türkülerinin Usul Yapısı

Niğde Türkülerinin Usul Tablosu					
Eserin Adı	2/4	4/4	9/4	9/8	Serbest
Adana'ya Bir Kız Geçti Gördün mü?	X				
Aksineye Vardım			X		
Atım Kalk Gidelim					X
Badi Saba 1	X				
Badi Saba 2	X				
Bağa Girdim Üzüme		X			
Bastım Asmanın Dalına	X				
Bir Yıldız Doğdu Yüceden	X				
Cimdalli Çarşısında		X			
Çaya İndim Durnaya				X	
Çekin Halay Dizilsin		X			
Dama Bulgur Sererler		X			
Eminem Oturmuş Yolun Üstüne					X
Ereğli'den Çıktım		X			
Ereğli'den Çıktım Sökün Eyledim		X			
Garib Anam		X			

Gine Yeşillendi Niğde Bağları			X		
Gökyüzünde Asılıdır Zembilim	X				
Güverdim Bostan Oldum	X				
İki Durnam Vardır		X			
Katırcıoğlu Bozlağı					X
Kırat Bozlağı					X
Kozan Oğlu Avdan Gelir		X			
Küçükten Görmedim					X
Minarenin Alemi		X			
Mir Ali		X			
Peşkir Çektim Direkten		X			
Sarı Çiçek Mor Menevşe Zamanı		X			
Sarı Kızın Saçları	X				
Sazalca'dan Çıktım	X				
Su Gelir Akmayınan		X			
Şu Silleden Gece Geçtim		X			
Yabandan Gel	X				
Yavru Şahin Enginlerde					X
Yüklendi Çeyizim					X
Toplam	10	15	2	1	7

Niğde türkeleri usul yapısı bakımından 5 türde oluşturulmuştur. 4/4 lük usulde 15, 2/4 lük usulde 10, serbest usulde 7, 9/2 lik usulde 2, 9/8 lik usulde 1 adet Niğde türküsü bulunmaktadır.

Tablo 8. Niğde Türkülerinin Usul Yapısına Ait f ve % Dağılımları

USUL YAPISI	f	%
4/4	15	42,9
2/4	10	28,6
Serbest	7	20,02
9/4	2	5,72
9/8	1	2,86
Toplam	35	100

Tablo 8'e göre; Niğde türkeleri daha çok, %42,9 oranı ile 4/4'lük, %28,6 oranı ile 2/4'lük usul yapısında bestelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre; Niğde türkeleri çoğunlukla, 4/4'lük ve 2/4'lük usulde oluşturulmuştur denilebilir.

Tablo 9. Niğde Türkülerinin Dizi Yapısı

Niğde Türkülerinin Dizi Tablosu							
Eserin Adı	Hüseyini	Hicaz	Kürdi	Uşak	Rast	Segah	Hüzzam
Adana'ya Bir Kız Geçti Gördün mü?	X						
Aksineye Vardım		X					
Atım Kalk Gidelim			X				
Badi Saba 1						X	
Badi Saba 2					X		
Bağa Girdim Üzüme		X					
Bastım Asmanın Dalına						X	
Bir Yıldız Doğdu Yüceden		X					

Cimdalı Çarşısında		X					
Çaya İndim Durnaya	X						
Çekin Halay Dizilsin				X			
Dama Bulgur Sererler	X						
Eminem Oturmuş Yolun Üstüne			X				
Ereğli'den Çıktım		X					
Ereğli'den Çıktım Sökün Eyledim				X			
Garib Anam							X
Gine Yeşillendi Niğde Bağları		X					
Gökyüzünde Aslıdır Zembilim		X					
Güverdim Bostan Oldum							X
İki Durnam Vardır		X					
Katircioğlu Bozlağı			X				
Kırat Bozlağı			X				
Kozan Oğlu Avdan Gelir			X				
Küçükten Görmedim			X				
Minarenin Alemi					X		
Mir Ali			X				
Peşkir Çektim Direkten				X			
Sarı Çiçek Mor Menevşe Zamanı	X						
Sarı Kızın Saçları	X						
Sazalca'dan Çıktım							X
Su Gelir Akmayınan							X
Şu Silleden Gece Geçtim	X						
Yabandan Gel	X						
Yavru Şahin Enginlerde			X				
Yüklendi Çeyizim			X				
Toplam	7	8	9	3	2	2	4

Niğde türküleri dizi yapısı bakımından 7 türde oluşturulmuştur. Hüseyini dizisinde 7, Hicaz dizisinde 8, Kürdi dizisinde 9, Hüzzam dizisinde 4, Uşşak dizisinde 3, Rast dizisinde 2 ve Segah dizisinde 2 adet Niğde türküsü bulunmaktadır.

Tablo 10. Niğde Türkülerinin Dizi Yapısına Ait f ve % Dağılımları

DİZİ YAPISI	f	%
Kürdi	9	25,74
Hicaz	8	22,88
Hüseyini	7	20,02
Hüzzam	4	11,44
Uşşak	3	8,58
Rast	2	5,72
Segah	2	5,72
Toplam	35	100

Tablo 10'a göre; Niğde türküleri daha çok, %25,74 oranı ile Kürdi, %22,88 oranı ile Hicaz, %20,02 oranı ile Hüseyini, % 11,44 oranı ile Hüzzam dizi yapısında bestelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre; Niğde türkülerinin genellikle Kürdi, Hicaz ve Hüseyini dizilerinde oluşturulmuştur denilebilir.

2.2. Niğde Türkülerinin Sözlerinde Barındırdığı Konuların İncelenmesi

Tablo 11. Niğde Türkülerinin Sözlerinde Barındırdığı Konular

Niğde Türkülerinin Sözlerinde Barındırdığı Konular	
Eserin Adı	Konular
Adana'ya Bir Kız Geçti Gördün mü?	Vatan Sevgisi, Sevgiliye Duyulan Aşk, Yakın İllere Etkileşim
Aksineye Vardım	Gurbetlik, Anne Sevgisi, Aşk Duygusu, Özlem Duygusu
Atım Kalk Gidelim	Dini Duygular, Vatan Sevgisi, Çevre İllere Duyulan İlgî
Badi Saba 1	Dini Arzular, Sevgiliye Duyulan Aşk ve Özlem
Badi Saba 2	Ümit Besleme, Dini İstek, Aşk
Bağa Girdim Üzüme	Aşk, Ayrılık, Hüzün, Ümit Dolu Bekleyiş
Bastım Asmanın Dalına	Sevinçli Bir Tavır, Sevgiliye Güzel Sözler, Mutluluk
Bir Yıldız Doğdu Yüceden	Gizli Aşk Yaşama, Yakalanmama, Sevgiliye Kavuşma Özlemi
Cimdallı Çarşısında	Memlekete Duyulan Hayranlık ve Özlem, Sevgiliye Duyulan Aşk
Çaya İndim Durnaya	Hasretlik Çekme, Üzüntüleri Dile Getirme, Aşk beklentileri
Çekin Halay Dizilsin	Aşk Acıları, İhanet Duyguları, Eskilere Özlem Duyguları
Dama Bulgur Sererler	Vatan Sevgisi, Aşk Beklentileri, Özlem Duyguları, Gurbet Yerlerde Yaşam
Eminem Oturmuş Yolun Üstüne	Sevgi Duyguları, Hasretlik Çekme, Aşk
Ereğli'den Çıktım	Çevre İle Etkileşim, Hasretlik Duygusu, Özlem, Kavuşmama
Ereğli'den Çıktım Sökün Eyledim	Memleket Sevgisi, Sevgi Duygusu, Aşk Beklentileri, Hasretlik Acısı
Garib Anam	Ölüm, Anne Sevgisi, Aşk Beklentileri, Hasretlik Çekme
Gine Yeşillendi Niğde Bağları	Memleket Sevgisi, Aşk İsteği, Hasretlik Çekme
Gökyüzünde Asılıdır Zembilim	Hasretlik Çekme, Aşk İstekleri
Güverdim Bostan Oldum	Kahramanlık Duyguları, Yaşam Sevgisi, Doğa Güzellikleri
İki Durnam Vardır	Sevgiliye Aşk Besleme, Üzüntü Duyma, Hasretlik Çekme
Katircioğlu Bozlağı	İhanete Uğrama, Ölme İsteği
Kırat Bozlağı	Vatan Sevgisi, Hayranlık Duyguları, Sevgi
Kozan Oğlu Avdan Gelir	Kahramanlık Duyguları, Mücadele Etme İsteği
Küçükten Görmedim	Anne Sevgisi, Vatan Sevgisi, İhanete Uğrama
Minarenin Alemi	Aşk Duyguları, Hasretlik Çekme, Kavuşma İsteği
Mir Ali	Vatanseverlik, Kahramansı Duygular
Peşkir Çektim Direkten	Aşk Duyguları, Sevgi İsteği, Hasretlik Çekme
Sarı Çiçek Mor Menevşe Zamanı	Özlem Duyma, Hasretlik Çekme, Aşk Beklentileri
Sarı Kızın Saçları	Sevgiliye Duyulan Hayranlık, Aşk Beklentileri
Sazalca'dan Çıktım	Sevgiliye Duyulan Hayranlık, Aşk İstekleri, Kavuşma İsteği
Su Gelir Akmayınan	Ayrılık Acısı, Hasretlik Çekme, Pişmanlık Duyma
Şu Silleden Gece Geçtim	Memlekete Duyulan Sevgi, Aşk Beklentileri, Sevgi İsteği
Yabandan Gel	Hasretlik Çekme, Aşk Beklentileri, Vatan Özlemi
Yavru Şahin Enginlerde	Ayrılık Acısı, Hasretlik Çekme, İhanete Uğrama
Yüklendi Çeyizim	Vedalaşma, Ayrılık, Özlem Duyma, Anne Sevgisi, Memleket Özlemi
Toplam	35

Niğde türkülerinin sözleri incelenmiş ve yukarıdaki tabloda içerikleri kodlanmıştır. Türküler içinde genellikle; aşk ve sevgi duyguları; erkek veya kadınların sevgililerine duyduğu aşk ve hasret; Kahramanlık, vatanseverlik ve dini duygular, kendi memleketine duyulan sevgi ve özlemin yanı sıra komşu memleketlere duyulan sevgi ve ilgi; Ayrılık ve anne sevgisi sıkça işlenen konular arasındadır. Vedalaşma, ihanete uğrama, kin besleme, ölme isteği, eskilere duyulan özlem, mücadele etme isteği, ve doğa güzellikleri de daha az işlenen konular arasında yer almıştır.

3. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

3.1. Sonuçlar

- Niğde türküleri, form olarak kırık hava, uzun hava ve hem kırık hem de uzun hava özelliklerini içinde barındıran 3 türden oluşmuştur. Analizler sonucu Niğde türkülerinin en çok kırık hava türünde bestelendiği ortaya çıkmıştır.

- Niğde türküleri usul olarak 4/4 lük, 2/4 lük, serbest, 9/4 lük ve 9/8 lik usul yapılarında bestelenmiştir. Analizler sonucu Niğde türkülerinin en çok 4/4' lük usulde bestelendiği ortaya çıkmıştır.

- Niğde türkülerinde; Hüseyini, Hicaz, Kürdi, Hüzzam, Uşşak, Rast ve Segâh dizileri yapıları kullanılmıştır. Analizler sonucu Niğde türkülerinin en çok Kürdi, Hüseyini ve Hicaz dizileri kullanılarak bestelendiği ortaya çıkmıştır.

- Niğde türkülerinin sözlerinde genel olarak; aşk, kahramanlık, ölüm, ayrılık, sevgiliye duyulan özlem, anne sevgisi, memleket ve vatan sevgisi ile özlemi, ihanete uğrama, dini duygular, doğa güzellikleri, kin besleme, gurbetlik çekme, ölme isteği, vedalaşma gibi konular işlenmiştir. Elde edilen bulgular sonucunda, Niğde türkülerinin sözlerinde en çok; sevgiliye duyulan aşk ve özlem, hasretlik çekme, memleket sevgisi ve özlemi, vatan sevgisi ve özlemi gibi konuların işlendiği ortaya çıkmıştır.

3.2. Öneriler

- Araştırma sonucu ortaya çıkarılan türkülerinin sayısı 35'dir. Niğde ili için vazgeçilmez bir yere sahip olduğu düşünülen türkülerin yaşatılmasına ve tanınmasına katkı sağlayacağı düşünülerek; Niğde Valiliği ile Niğde'de bulunan diğer sanat kurumlarının desteği ile bu türkülerini tanıtmak amacıyla korolar oluşturulabilir.

- Oluşturulan korolar aracılığıyla, Niğde türkülerini diğer illere tanıtmak amacıyla şehir dışı konserleri düzenlenebilir.

- Türküler, kültürümüzü yansıtmada kullanılan araçlardan biridir. Ancak türküler; tek sesli olması, belirli komalar ile tamamen Türk geleneğini yansıtmaması açısından çoğunlukla kendi ülkemizde sınırlı kalmaktadır. Günümüzde, türkülerini yurt dışında da tanıtmak amacıyla çok sesli düzenlemeleri yapılmaktadır. Niğde türkülerine yönelik çoksesli düzenlemelerin yapılmasının ülke dışında tanınmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Aksakoğlu, G. (2001). *Sağlıkta Araştırma Teknikleri ve Analiz Yöntemleri*. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlük Matbaası.
- Güvenç, B. (1999). *İnsan ve Kültür*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
<http://aregem.kulturturizm.gov.tr/TR,12709/uzun-hava-bicimi-halk-muzigi.html>, 09 Şubat 2012.
- Şenel, S. (1992). Türk Halk Musikisinde ‘Uzun Hava’ Tanımları ve Bu Tanımlar Etrafında Ortaya Çıkan Problemler. *IV. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi Bildiriler C. 3 içinde (287-309)*. Ankara:Kültür Bakanlığı Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliřtirme Genel Müdürlüğü Yayınları.
- Tatyüz, H. (2001). *Niğde Yöresi Halk Türkülerinin Melodik Yönden İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Türkmen, U. (1996). *Notalarıyla Niğde Türküleri*. Niğde: Elma Ofset Matbaacılık.
- Yılmaz, T. (2002). *Niğde Yöresi Ağıtları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.